

Arthur W. Pink

Isteni gyógyítás

Tartalomjegyzék

<i>Bevezetés</i>	3
<i>1. A pozitív oldal</i>	5
<i>2. Az egészség témája</i>	6
<i>3. A keresztyén ember kötelességei és kiváltságai a betegségben</i>	7
<i>4. A 2Krón7:14 átgondolása</i>	8
<i>5. A Mt9:29 helyénvalósága</i>	11
<i>6. Függelék a Jak5:14-16-hoz</i>	12
<i>Megjegyzések zárásképpen</i>	16

Bevezetés

Időnként megkeresnek minket vagy segítséget kérnek ebben a témában, rendszerint olyasvalaki, aki kapcsolatba került valakivel, aki olyan szektához tartozik, amelyik az „isteni gyógyítást”, a fizikai betegségek orvos és gyógyszeres kezelés nélkül történő megszüntetését tartja fontosnak, válaszul a hitre és az imádságra. Ezek az érdeklődő barátok többé-kevésbé össze vannak zavarodva. Nem hallottak semmit a témában a saját gyülekezeteikben, s többé-kevésbé tudatlanoknak érzik magukat a dologban. Azok, akik az „isteni gyógyítás” tanítását sulykolják neki, rossz egyensúllyal bíró és a tanításban egyáltalán nem ortodox embereknek tűnnek. Ha ráveszik őket, hogy részt vegyenek az összejöveteleiken, az nem gyakorol rájuk kedvező hatást, és érzik, hogy valami nincs rendjén. A tisztelet hiánya, annak megengedése az asszonyok számára, hogy részt vegyenek a szolgálatban a kevert gyülekezet előtt, a látványelemek túlsúlya és az általános izgalmi hangulat miatt Isten normális gyermeke úgy érzi, nincs helye efféle összejöveteleken. A kimutatott buzgóság nem tűnik az ismereteknek megfelelően, és a heves érzélgősség „idegen tűzként” döbbsenti meg őt (3Móz10:1) – ami nem az Isten oltárán lett meggyújtva.

De mi a helyzet a tanításukkal „az isteni gyógyításról”? Biblikus vagy bibliaellenes? Olyan kérdés ez, amire nehéz egyetlen mondattal válaszolni. Sok gyógyítással kapcsolatos Íge idézhető Isten Ígéből, de ez felveti annak kérdését, hogy a magyarázatuk vajon összhangban van-e a szöveggörnyezettel és a hit általános analógiájával. S minden, ezekből az igeszakaszokból levont és az azokon alapuló következtetés is alapos vizsgálatra szorul. Sőt, ezek a modern kultuszok, amit az „isteni gyógyítást” sulykolják, egyáltalán nem egységesek a vele kapcsolatos tanításaikkal. Egyesek radikálisabbak és szélsőségesebbek másoknál, így az egyik téves felvezetés cáfolata a témában nem jó a teljesen más köntösbe öltöztetett hasonló tévelygés cáfolatához. Bár ismerjük az összes lényeges változatukat, mégse akarjuk az olvasó idejét ezek sorban egymás után történő megvizsgálásával, hanem inkább a mindegyikre vonatkozó általános alapelvekkel fogunk foglalkozni.

Először is ki kell mondani, hogy a tanítások nagy része ebben a témában határozottan bibliaellenes. Például az „isteni gyógyítást” kihangsúlyozók többsége, azt állítják, hogy az az „engesztelésben”, azaz a kereszten Krisztus ugyanolyan valóságosan volt a betegségeink hordozója is, mint a bűneink hordozója, s Ő ugyanúgy megvásárolta a gyógyulást a test számára, ahogyan az üdvösséget a lélek számára, így tehát minden keresztyén egyformán jogosult hit által ugyanúgy a magáévá tenni a testi rendellenességek gyógyítását, mint a bűnbocsánatot a vétkeinkért. Ennek az állításnak az alátámasztása végett Krisztusra hivatkoznak, „Aki „meggyógyít vala minden beteget; hogy beteljesedjék, a mit Ézsaiás próféta mondott, így szólván: Ő vette el a mi erőtlenségünket, és ő hordozta a mi betegségünket.” (Mt8:16-17) Itt van szükség magyarázóra, ha meg akarjuk óvni a tanulatlan és ingatag embereket attól, hogy téves következtetésre jussanak, ahol a szavak pusztá hangzása valószínűleg téves benyomást kelt, hacsak alaposan meg nem győződünk az értelmükről – mint például „a halottak semmit nem tudnak” (Préd9:7) részt nem szabad abszolút értelemben felfogni, mintha azok, akik eltávoztak, a teljes tudatlanság állapotában lennének.

Ha a „Krisztus hordozta el a betegségeinket” szavak előfordulnának a Cselekedetek könyvében vagy a levelekben, ahol az egyik apostol magyarázta volna Krisztus halálának célját és jellegét, akkor természetesen úgy kellene értelmeznünk, hogy az Úr Jézus helyettesítőként elhordozta a népe betegségeit a kereszten, bár ez hatalmas nehézségeket okozna, mert sehol sincs utalás arra, hogy abban az időben a Megváltó bármiféle betegséget tapasztalt volna meg. Ehelyett inkább arra utal, ami az Ő nyilvános szolgálatának napjaiban történt (Mt8:16-17), aminek a jelentését mi ekképpen értelmezzük: Krisztus a Benne rejlő erényt nem arra használta, hogy pusztán hatalmi alapon gyógyítsa a gyengeséget és a betegséget, hanem mélységes szájalommal és gyöngédséggel élte bele magát a szenvedő állapotába. A nagy Orvos nem holmi

érzékeny sztoikus volt, hanem a saját lelkére vette azok bánatát és fájdalmait, akiknek szolgált. Gyógyító csodái és az együttérzése sokba kerültek Neki. Ezért „sóhajtott” (Károlinál „fohászzkodott”, Mk7:34), mikor megnyitotta a süket füleit, „sírt” Lázár sírjánál és tudatában volt a Belőle kiáradt erőnek (Mk5:30), mikor meggyógyított valakit. Olyan könnyorülettel, ami számunkra teljesen ismeretlen, szenvedett a nyomorúságaik miatt.

Az, hogy a fentiekben adott magyarázatunk (amit röviden a puritán Thomas Goodwin fogalmazott meg) a helyes jelentése az „Ő vette el a mi erőtlenségünket, és ő hordozta a mi betegségünket” szakasznak kiderül néhány megfontolásból. Ha ezek a szavak azt jelentenék, amit az „isteni gyógyítás” kultuszok mondanak róluk, akkor a jelentésük az volna, hogy a gyógyítás cselekedetével a beteg Krisztus végzett engesztelést, ami már az első látásra abszurd. Aztán ha a testi gyógyulás olyan megváltotti jog lenne, amit a hit alázattal, de bátran kérhet, abból szükségszerűen következik, hogy a megváltottak soha nem halhatnának meg, mert minden egyes alkalommal, amikor megbetegednek, Isten előtt előhozakodhatnak az Ő Fiának áldozatával és kérhetnék a gyógyulást. Ebben az esetben Pál miért nem arra buzdította Timóteust, hogy gyakorolja az engesztelésbe vetett hitét ahelyett, hogy azt parancsolta volna neki, hogy „élj egy kevés borral, gyomrodra és gyakori gyengélkedésedre való tekintetből” (1Tim5:23), s miért hagyta Trófimust „Milétumban betegen” (2Tim4:20)? A megdicsőült test, valamint a lélek Krisztus engesztelésének gyümölcse, de arra a hívőnek várnia kell az Isten által elrendelt ideig.

Az egyik tévelygés a másikkal vezet: a legtöbbször azok közül, akik azt tanítják, hogy az isteni gyógyítás benne van az engesztelésben, és ezért az evangélium lényeges elemét és részét kell képeznie, a kedvenc jelmondatuk ez: „Krisztus a Megváltónk, Krisztus a Megszentelők, Krisztus a Gyógyítók, Krisztus az eljövendő Királyunk”, s innen a „négyes evangélium” a legtöbbjük vezető felirata. De ez az állítás nem áll meg a Szentírás fényében. Az Apostolok cselekedeteinek könyvében látjuk az apostolokat, amint az evangéliumot prédikálják zsidóknak és pogányoknak egyaránt, s jóllehet a szolgálatuk során a gyógyítás csodáit is bemutatták (a küldetésük hitelesítése végett, mert akkor még az Újszövetség egyetlen könyve sem volt leírva), mégis, a fizikai betegségek megszüntetése sehol nem képezte az üzenetük részét. Az 1Kor15:1-3-ban az evangélium rövid összefoglalóját olvassuk, nevezetesen „Krisztus meghalt a mi bűneinkért az írások szerint; eltemetett; és feltámadt a harmadik napon” – figyeljük meg, hogy ki van hagyva a meghalása a betegségeinkért! A Róma levélben megtaláljuk „Isten evangéliumának” rendszeres és teljes feltárását, de a testi betegségek „gyógyítása” abban sem szerepel sehol.

Ha igaz lenne, hogy Krisztus a betegségeinkért ugyanúgy elvégezte az engesztelést, mint a bűneinkért, abból az következne, hogy minden testi rendellenességünk valamilyen bűn közvetlen következménye. „Közvetlen következményt” mondunk, mert azt természetesen készsággal elismerjük, hogy minden betegség, amit az ember elkaphat, az őszüléink nagy vétkének ugyanannyi hatása és eredménye. Csak az az ésszerű következtetés, hogy ha a bűn soha nem lépett volna be ebbe a világba, akkor a szenvedése sem lett volna itt semmiféle formában ismert, mert tudjuk, hogy a mennyben az előbbi hiánya biztosítja az utóbbi hiányát. Azaz, lényegi különbség áll fenn annak kimondása között, hogy egy fizikai rendellenesség, ami hatalmas kényelmetlenséget és fájdalmat okoz, az eredendő okát az Édenben bekövetkezett tragédiában leli, valamint annak állítása között, hogy az az illető saját gaztettének egyenes következménye, mint azt a legtöbb „isteni gyógyító” kultusz állítja. A mi Urunk válasza a tanítványainak a Jn9:1-3-ban konkrétan megtilt bármi efféle átfogó következtetést. A gyermekek között sok a szenvedés, ami a természeti törvények tudatlan és ártatlan megszegésének, nem pedig az erkölcsi törvény megsértésének a következménye. Sőt, ha az „isteni gyógyítás” eme állítása érvényes lenne, akkor kénytelenek lennénk arra a következtetésre jutni, hogy minden betegség elszakítja a lelket az Istennel fennálló közösségtől, amit a Földön valaha élt legszentebb emberek közül sokak tapasztalatai megcáfolnak.

Azok, akik azt vallják, hogy Krisztus a betegségeinkért ugyanúgy elvégezte az engesztelést, mint ahogyan a bűneinkért, teljesen következetesek annak fenntartásában, hogy az előbbtől való megszabadulás pontosan ugyanúgy lehetséges, ahogyan az utóbbtól is: az egyetlen eszköz hozzá a hit gyakorlása anélkül, hogy a saját munkáinkat cselekedeteinket hozzátennék vagy belekevernénk. Azaz, az „isteni gyógyítás” kultuszok azt tanítják, hogy az orvos szolgálata vagy a gyógyszerek segítségével ugyanúgy a félreállítása Krisztus befejezett munkájának, mint a függés a keresztségtől vagy a jócselekedetektől a bűnbocsánat biztosításában. Ennek a logikai következtetésnek a tarthatatlanságát azonnal megmutatja, hogy míg egyes esetekben tetszett Istennek eszközök nélkül gyógyítani a beteget, más esetekben viszont eszközök használatát rendelte el és áldotta meg. Márában a keserű víz meggyógyítása során Mózesnek egy fát kellett a vízbe vetnie, amit „az Úr mutatott neki” (2Móz15:25). Amikor Isten megígérte a halálosa beteg Ezékiásnak a gyógyulást, Ézsaiás azt parancsolta a királynak, hogy „egy kötés száraz fűgét” hozzanak, „és hozának, és azt a kelevényre kötötték, és meggyógyult” (2Kir20:7). De így volt Timóteussal is (1Tim5:23).

Természetesen nem állunk készen a mai orvostársadalom egészének védelmében fellépni. Az arany utáni sóvárgás, az újdonságok (a kísérletezés) szeretete, az erkölcsi jellem romlása az élet minden területén nem tud bizalmat kelteni egyetlen társadalmi osztály vagy klikk iránt sem, s a szerző a maga részéről inkább elszenvedné a fájdalmat, semhogy egy átlagos sebész könyörületére bízta magát. De ez nem jelenti azt, hogy minden gyakorló orvost sarlatánnak vagy gazfickónak tartanánk, még kevésbé azt a „hit-gyógyító” fanatikussal együtt, hogy ők a Sátán speciális küldöttjei. A Szentlélek soha nem nevezte volna Lukácsot „szeretett orvosnak” (Col4:14), ha ő az ördög szolgálatában lett volna alkalmazva.

1. A pozitív oldal

Leleplezve az „isteni gyógyítás” kultuszok által hirdetett sarkalatos tévedéseket, térjünk most rá a téma pozitív oldalára. S erre kényszerítő szükség van, mert a szószék itt súlyosan mulasztott ugyanúgy, mint máshol is. Isten más réges-rég panaszolta: „Elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül való” (Hós4:6), s a történelem megismételte önmagát. Elhangzott a prófécia: „Ímé, napok jönnek, azt mondja az Úr Isten, és éhséget bocsátok e földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Úr beszédének hallgatása után” (Ám8:11), és ez a félelmetes jövődőlés most beteljesedni látszik. A legtöbb helyen az igazság helyett az igazság közreadása helyett a tévelygések burjánzanak, s még az ortodoxia néhány fennmaradt központjában is a prédikátor olyan szűk területre szorítkozik, hogy az emberek az év végére aligha lesznek jobban kioktatva, mint az év elején voltak: már nincs meg „az új” és „az ó” előhozatala (Mt13:52). Szeretném tudni, hogy olvasóink közül vajon hányan hallottak valaha is prédikációt a betegséggel kapcsolatos kötelességeikről és kiváltságaikról? Attól félek, nagyon-nagyon kevesen. Nem csoda hát, hogy az „evangelikál egyházak” oly sok rosszul tájékozott tagja esik könnyen áldozatul a modern vallásos divathóbortoknak.

Nem elégséges válasz az igehirdetők részéről, ha azt mondják, hogy sokkal súlyosabb és lényegesebb témákat kell kifejtenünk, Igaz, a lélek üdvössége mérhetetlenül nagyobb, mint a test gyógyulása, mindazonáltal a Szentírásnak sok mondanivalója van a testről, s a mi nagyon nagy veszteségünk, ha figyelmen kívül hagyjuk azt vagy tudatlanságban maradunk a témában. Vajon egyáltalán nem számít az, hogy egy keresztyén egészséges-e vagy beteg? Vajon a mi szerető Atyánk mindennemű tájékoztatás nélkül hagyta a gyermekeit az egészség törvényével kapcsolatban? S amikor megbetegednek, akkor vajon az állapotuk semmivel sem jobb, mint a hitetlen világé? Vajon nekik is a test karjára kell támaszkodniuk, amikor a betegség megragadja őket és az orvos segítségét kell keresniük – aki gyakran hitetlen? Az Úr „igen bizonyos segítség a nyomorúságban” (Zsolt46:1): vajon ez nem jelent semmi többet annál, hogy a szentnek minden alkalommal tőle kell várnia a kegyelmet és türelemmel kell tűrnie a bajait? Isten

megígérte, hogy „be fogja tölteni minden szükségeteiket” (Fil4:19): vajon ez semmi jobbat sem tartalmaz, mint orvosságokat és gyógyszereket, amik a Krisztus-tagdók rendelkezésére is állnak? Ezeket a kérdéseket nem lehet könnyen elintézni, hanem imádságosan kell felettük elmélkedni a Szentírás fényében.

Ha az isteni gyógyítás kultuszai elmentek az egyik végletig, nevezetesen a kiegyensúlyozatlan fanatizmusig, akkor vajon az Úr népe közül a legtöbben nem mentek el a másik végletig, nevezetesen a hitetlen sztoicizmusig vagy a fatalista tétlenségig? Vajon nem túl sokak viselkedése valami efféle? Na jó, az ember úgy születik a bajra, ahogyan a szikrák szállnak felfelé. Így nem számíthatok mentességre a fizikai szenvedésektől, ezért el kell fogadnom az összes orvosságot, amit csak tudok, s aztán a legjobbat kell kihoznom a rossz dologból. Vagy, mivel ez a kijelölt sorsom, meg kell próbálnom elhordozni azt akkora türelemmel, amekkorával csak képes vagyok. Természetesen, mikor a fájdalom nagyon éles, akkor az Úrhoz kiáltanak és könyörögnek Neki, hogy enyhítsen a szenvedéseiken, ahogyan a fáraó is tette, amikor Isten fájdalmas csapásai lesújtottak a földjére. S amikor a keresztyének helyreállításért imádkoznak, valójában hányan teszik ezt közülük azzal a várakozással, hogy meg is adatik nekik? Hányan tudják, hová kell fordulni az erre vonatkozó ígértért majd főleg ezért könyörögni? Néhányan közülük mégis úgy érzik, hogy a Mindenható fiaiként és leányaiként a kiváltságaik híján élnek, s amikor azt hallják vagy olvassák, amivel a „hitgyógyítók” hozakodnak elő, kíváncsikká válnak, hogy abból mennyi az igaz és mennyi a hamis.

2. Az egészség témája

Most úgy tűnik, az egészség témájával kell kezdenünk, mert a megelőzés jobb, mint a gyógyítás. Ó, milyen felbecsülhetetlen áldás az ép test és a jó egészség: áldás, ami egyesektől meg van tagadva a születésüktől fogva, amit kevesen becsülnek meg, amíg el nem vétetik tőlük. Sokáig lenyűgözte a szerzőt, hogy mennyire figyelemre méltó dolog, ha közülünk bárki bármekkora egészségnek örvend, látva, hogy hatezer évnyi bűnös örökség van a hátunk mögött! Egyedül Isten jóságának és kedvességének köszönhető, hogy a nagy többség többé-kevésbé egészséges testtel lép be ebbe a világba és az egészség virágzásában éli meg az ifjúkort. De a bűn és az ostobaság aztán súlyos áldozatokat szed és milliók szervezete hever romokban még mielőtt a középső életszakaszt elérnék. S ez nem is mindig a gonosz mértéktelenség és a kicsapongás okozza. Gyakorta ez a tudatlanság végeredménye, a higiénia legalapvetőbb törvényeinek be nem tartása az oka. Sajnos, az emberek többsége nem tanul más iskolában, mint a saját kemény és keserves tapasztalatában, következésképpen csak akkor jönnek rá, hogyan kell élni, amikor eljön az idő, hogy meghaljanak. Igaz, mi nem illesztünk öreg fejeket fiatal vállakra, de mégis, ha a tapasztalatlanok túl büszkék, hogysem odafigyelnének a felnőtt tanításaira, akkor le kell aratniuk a következményeket.

Nos biztos, hogy ha minden más dolog azonos is, a keresztyén embernek jobb egészségnek kell örvendeni, mint a nem keresztyénnek. Miért? Mert ha az ő életvitelét Isten Ígéje szabályozza, akkor legalábbis mentes lesz azoktól a betegségektől, melyek bizonyos vétkek következményei. Az angol „szentség” szó teljességet, épséget jelent. Minél jobban vissza vagyunk tartva a vétkezéstől, annál jobban elkerüljük majd annak következményeit is. „A kegyesség mindenre hasznos (testnek és léleknek egyaránt), meglévén benne a jelenvaló és a jövő életnek ígérete” (1Tim4:8). Az egészség egyik alapvető törvénye a szombat rendelete. „A szombat lőn az emberért” (Mk2:27), az ő javára, mert szüksége volt rá. Azért lett az emberért, hogy ember lehessen, valamivel több, mint egy teherhordó állat vagy emberi taposómalom. A testének ugyanolyan valóságosan szüksége van rá, mint a lelkének. Ez eltéveszthetetlenül megmutatkozott ebben az országban. Amikor Franciaország összeomlott és a brit szigetek a hosszú történelmük legkétségbeejtőbb válságával szembesültek, a kormányzat ostoba módon elrendelte, hogy a bányák és a lőszergyárak munkásainak heti hét napot kell

dolgozniuk. Hamarosan megtanulták azonban, hogy a munkások kevesebbet termeltek így, mint korábban a hat nap során – nem tudták kiállni a további terhelést.

A kézi munkától tartózkodva szombaton az embernek lehetősége nyílik visszanyernie az erejét az előtte álló héten elvégzendő munkákhoz, ám ez nem érhető el azösszejövetelek egymás utáni látogatásával, vagy a hosszú gyaloglással a szolgálatokra és vissza – az orvosság a sátor közelítése az oltárhoz – még kevésbé a szombat megszenteltségével a testi „felfrissüléssel”. A másik isteni előírás, ami támogatja az egészséget az „a ki benne hisz, az nem fut!” (Ézs28:16) A modern élet felgyorsult tempójával párhuzamosan látjuk a megsokszorozódó idegi rendellenességeket, s azokat, akik az autópályákon haltak vagy nyomorodtak meg. Sok éven át mindenütt, ahol a távolság nem volt túl nagy ahhoz, hogy gyalogosan tegyük meg, elkerültük a gépkocsik, buszok és vonatok használatát, s nem használtuk azokat évente egy-két alkalomnál többször. A rohangálás, a sietség, az ide-oda futkosás nemcsak ártalmas, de egyben az isteni parancs megszegése is: „a ki csak a lábával siet, hibázik” (Péld19:2) – ami pontosan azt jelenti, amit mond.

„Ne aggodalmaskodjatok tehát a holnap felől” (Mt6:34). Azt, hogy miképpen támogatja a jó egészséget az engedelmesség ez iránt az előírás iránt, aligha kell mondani. Az aggodalom és a gondterheltség megzavarja az elmét, befolyásolja a keringést, rontja az emésztést és gátolja a pihentető alvást. Ha a keresztyén minden gondját az Úrra veti (1Pt5:7), micsoda szabadsága lesz az aggodalmaktól! „Az Úrnak öröme a ti erősségetek” (Neh8:10) – fizikailag ugyanúgy, mint lelkileg. Milyen jó dolog a fáradt testnek és a fáradt elmének, ha az Úrban gyönyörködünk: „A vidám elme jó orvosságul szolgál” (Péld17:22). „Fiam, az én szavaimra figyelmezz... Mert életök ezek azoknak, a kik megnyerik, és egész testöknek egészség” (Péld4:20, 22): valóban hiszünk ebben? „Féld az Urat, és távozzál el a gonosztól: Egészség lesz ez a te testednek, és megújulás a te csontaidnak.” (Péld3:7-8)

Az istenfélő életmód elősegíti a test és a lélek egészségét, és ha minden más azonos is, ez lesz az egyik kettős eredménye. A „minden más azonos is” alatt ezt értjük: mint annak az embernek az esetében, aki nem szenved az atya bűneiért; aki a megtérés előtti kicsapongással nem tette tönkre a szervezetét; aki a közönséges józan észre támaszkodva ügyel a higiénia alapvető szabályaira. Az, aki „mindenben magatűrtető [türelmes]” (1Kor9:25) elkerül minden olyan betegséget, amit a türelmetlenség áráként kell megfizetni. A Szentírás nem követeli meg tőlünk, hogy spártaiak vagy epikureusok legyünk, de „a ti szelídlelkűségetek ismert legyen minden ember előtt.” (Fil4:5) Isten „bőségesen megad nekünk mindent” (1Tim6:17), de nem szabad ezzel visszaélni. „Istennek minden teremtett állata jó, és semmi sem megvetendő” (1Tim4:4), amennyiben helyesen használjuk, de a legkiválóbb teremtményei is ártalmasak lesznek, ha túlzó módon használjuk azokat. Isten nagy változatosságot biztosított a természetben, s mindenkinek magának kell megtanulnia, mi illik hozzá a legjobban és megtagadni magától azt, ami ezzel nem egyezik.

3. A keresztyén ember kötelességei és kiváltságai a betegségben

Mik a keresztyén ember kötelességei és kiváltságai, ha megbetegszik? Először is igyekeznie kell megállapítani a betegsége kiváltó körülményeit és az okát. Mint arra más utaltunk az előző fejezetben sok fizikai gyengélkedés azért lép fel, mert nem ügyelünk a higiénia legegyszerűbb és legvilágosabb szabályaira. Sok betegség a gondatlanságunknak és az ostobaságunknak köszönhető. A torkosságban vétkesek meghívják a bajokat. De a torkosságnak különböző formái és fokozatai léteznek. Létezik minőségi és mennyiségi mértéktelenség is. Azok, akik lenézik az egyszerű és egészséges táplálékot, s főleg a különleges dolgokra és a gazdag étrendre összpontosítanak, nem csodálkozhatnak, ha a szervezetük

egyensúlya felborul. Ilyen esetekben a legjobb orvosság a teljes böjt két-három napon át, majd a visszatérés az egyszerűbb és józanabb életmódhoz. Azok, akiknek gyenge a tüdejük, nem szabad kitenni magukat az éjszakai levegőnek. A nedves cipőket amint lehet, le kell vetni, hogy elkerüljük a meghűlést. Ha elhanyagoljuk az előírásokat, józan ésszel könnyen rájöhethetünk, mi volt a baj és miképpen helyesbíthetünk azon.

De tegyük fel, hogy gondos vizsgálódással sem vagyunk képesek visszavezetni a fennálló betegségünket bármilyen fizikai hanyagságra vagy ostobaságra, akkor mit kell tennünk? Igyekezzünk hát kideríteni annak az erkölcsi okát. „Tudakozzuk a mi útainkat és vizsgáljuk meg” (JSir3:40), őszinte erőfeszítéssel próbálba kitalálni, mi szomorította meg a Lelket. Ha engedjük a lelkiismeretnek, hogy elvégezze a maga munkáját, akkor valószínű, hogy hamarosan rájövünk, hogy van egy Ákán a táborunkban, akivel kíméletlenül le kell számolni, ha újra élvezni szeretnénk az Úr mosolyát. Ha felállítottunk valamilyen bálványt, le kell azt dönteni, ha belemerültünk valamilyen vágyba, meg kell azt öldökölni. Ha tiltott útra léptünk, el kell azt hagyni, ha szándékosan letértünk valamely köztelezettség útjáról, akkor vissza kell arra térni, különben valószínűleg „még rosszabbak” is történnek majd velünk. „Azt mondtam: Bevallom hamisságomat az Úrnak - és te elvetted rólam bűneimnek terhét.” (Zsolt32:5)

De tegyük fel, hogy az útjaim őszinte és alapos átvizsgálása után sem győz meg a lelkiismeret egyetlen konkrét bűnről sem, akkor mit kell tennem? Imádságosan kérni a Szentlélek segítségét. Leborulni Isten előtt és ezt kiáltani: „Vizsgálj meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet! Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat! És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja? és vezérelj engem az örökkévalóság útján!” (Zsolt139:23-24) Bár lehet, hogy nincs semmi a külsődleges viselkedésemben, ami miatt az Úr büntet, valószínűleg bennem van valami, amivel szemben kimutatja a nemtetszését és megköveteli a megalázkodásomat. Az önzés lelkülete, a büszkeség megengedése, a konokság cselekedetei, a lázadás rezdülései, mikor az isteni gondviselés keresztezi az utamat, a gyakorlati önelégültség lehet a lelkem pestisfoltja, amit ki kell tisztítani. A mindennapi élet rohanásában és nyomása alatt „a rókafiakat, a kik a szőlőket elpusztítják” (Én2:15) hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni, s ha gondatlanok vagyunk, nem szabad meglepődnünk, ha egy időre a hátunkra fektetnek, hogy legyen időnk elgondolkodni, valamint lehetőséget kapjunk a lélek és az Isten közötti szorosabb együttműködésre, hogy a sötétség dolgait napvilágra hozzassuk és a megfelelő módon kezelhessük azokat.

4. A 2Krón7:14 átgondolása

„És megalázza magát az én népem, a mely nevemről neveztetik, s könyörög és keresi az én arczomat, és felhagy az ő bűnös életmódjával: én is meghallgatom őket a mennyből, megbocsátom bűneiket, és megszabadítom földjüket.” (2Krón7:14) Ez az igeszakasz közvetlenül kapcsolódik a mostani témánkhoz, s fontos és határozott útmutatást tartalmaz a számunkra. Először is megmutatja, hogy Isten fizikai ítéletekkel sújtja a népét a vétkeik miatt. Másodszor, a tudtukra adja, mit kell tenniük, ha Isten vesszője van rajtuk. Harmadszor idevonatkozó és értékes ígéretet tartalmaz, hogy a hit megragadhassa azt. Ennek ellene vethető, hogy az efféle igeszakasz nem vonatkozik ránk, mert Istennek a népével kapcsolatos bánásmódja a keresztén korszakban nagyon más alapelveken nyugszik, mint amik mozgatták Őt a mózesi üdvökonómia alatt. Ott a törvény szerint bánt velük, velünk viszont a kegyelme gazdagságának megfelelően bánik. Ez az állítás teljesen bibliaellenes. Isten kormányzati bánásmódja minden korszakban azonos: a szentség követelményeinek fenntartása és a könyörület gyakorlása a bűnbánóval szemben jellemezték mindig is Isten „útjait”. Ha az ószövetségi időszak a szigorú és merev igazságszolgáltatás korszaka lett volna, akkor nem ígért volna „gyógyulást” a megtérésre, mert a törvény, mint olyan, nem ismer könyörületet és nem mutat kegyelmet.

Jegyezzük meg alaposan, hogy az Újszövetség tanítása ebben a témában pontosan ugyanaz, mint az Ószövetségé. „Mert a ki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úrnak testét. Ezért van ti köztetek sok erőtlen és beteg, és alusznak sokan.” (1Kor11:29-30) A korinthusiak az Úr asztalának megszenteltelenítésében voltak vétkesek, az úrvacsorát testi lakomává silányítva. Isten nem tűr efféle tiszteletlenséget és istentelenséget ebben a korszakban semmivel sem jobban, mint tette azt a mózesi korszakban, s kimutatta a súlyos nemtetszését, átmeneti ítélettel sújtva őket a testükben. Ez az igeszakasz tehát pontosan azonos a 2Krón7-tel. Sőt mi több, ahogyan ott, az orvosságot itt is kegyelmesen közli: „Mert ha mi ítélnök magunkat, nem ítéltetnénk el.” (1Kor11:31): Isten azért büntet minket itt, hogy elkerülhessük utóbb az örök jajt.

Térjünk hát vissza a 2Krón7:14-re. Abban azt látjuk, hogy milyen bánásmódban részesült az Úr népe a bűneik miatt. Az átmeneti büntetés súlyosan lesújt rájuk: hogyan lehet ebből a szabadulást megszerezni? Először is „meg kell magukat alázniuk”. Ezalatt mit ért? Ugyanazt, mint az 1Kor11:31-ben: „önmaguk megítélését”. Egy Íge a 3Móz26:41-42-ből megadja a szükséges segítséget: „akkor talán megalázódik az ő körülmetéletlen szívök, és akkor az ő bűnöknek büntetését békével szenvedik, én pedig megemlékezem... a szövetségemről”. „Megalázni magunkat” Isten vesszője alatt annyi, mint abbahagyni a „Mit tettem, hogy ezt érdemlem?” kérdezősködést; tovább már nem állni ellene a vesszőnek, hanem szelíden meghajolni alatta, elismerve, hogy a gonosz viselkedésem rászolgál. Dávid maga is „megalázta” magát, amikor elismerte: „Tudom Uram, hogy a te ítéleteid igazak, és igazságosan aláztál meg engem” (Zsolt119:75). „Elítélni önmagunkat” annyi, mint Isten oldalára állni önmagunkkal szemben: amíg ezt nem tesszük meg, a vessző nem kezdi elérni a kívánt hatást. „Az igazságnak békességes gyümölcse” csak az isteni büntetés során szerezhető meg „azoknak, a kik általa gyakoroltatnak” (Zsid12:11) – gyakoroltatnak a lelkiismeretükben. „Hallanunk kell a vesszőt” (Mik6:9), ha hasznot akarunk abból húzni, s amikor meghallottuk a feddő üzenetét, elismerjük annak igazságosságát.

„És megalázza magát az én népem, a mely nevémről neveztetik”: ez az első dolog, s hiábavaló továbbmenni, amíg nem foglalkoztunk ezzel megfelelően, mert a büszkeség mindennél gyűlöletesebb Isten előtt. S az „imádság” a következő dolog. Amíg valóban meg nem alázkodtunk Isten előtt, addig nem lehetséges valódi imádság. Ha azonban elfoglaltuk a magunk helyét a porban, és elítéltük önmagunkat, akkor Elé tárhatjuk a kéréseinket. S mi az, amiért ilyen körülmények között a leginkább szükséges imádkozni? Biztosan az Ő szentségének és a magunk aljasságának még mélyeb felismeréséért, a bűnbánó és megszakadt szívért, hitért az Ő könyörületében, a megtisztításért és a helyreállításért a közösségre. „És keresi az én arcomat”: mi más ez, mint az előző mondat megismétlése? Nem, tovább is megy: kifejezi a fokozott határozottságot, szorgalmat és buzgóságot. A Mindenhatóra nem lehet hatást gyakorolni pusztán az ajkak szolgálatával: Ő megköveteli a szívet. Többnek is kell lenni, mint pusztán a könyörgésnek, nevezetesen „keresés” is kell, olyan „keresés”, amikor ténylegesen „közelebb húzódunk”, és szemtől szembe találkozunk Vele, Akit megbántottunk. Isten nem fogja szépíteni a bűneinket, nekünk sem szabad ezt tenni.

„És felhagy az ő bűnös életmódjával.” Az eltávozásuk az igazság útjáról és a tiltott területre lépés váltotta ki a Szent nemtetszését és hozta rájuk a vesszőjét. Ezért, ha meg akartak szabadulni az Ő ítéletétől, szükségszerűen el kellett hagyniuk a bűneiket. „Felhagy az ő bűnös életmódjával” utálattal és undorral, mindennemű titkos fenntartás nélkül, szilárd szívbeli elhatározással, hogy elfordulnak attól és soha többé nem térnek vissza azokhoz (Zsolt85:9). A megtérés több, mint pusztán siránkozás a múlt felett: magában foglalja azt az elhatározást is, hogy a jövőben nem lesz megismétlés. A bálványokat meg kell semmisíteni és nem a pohárszékbe rejteni, ahonnan később ismét elővehetők. Akkor „én is meghallgatom őket a mennyből, megbocsátom bűneiket, és megszabadítom földjüket”. Itt a kegyelmes ígéret. De jegyezzük meg jól az elejét: [akkor] „én is” – ha a megelőző feltételeknek teljes mértékben

eleget tettek. Nincs garancia a beteljesedésre, amíg a feltételeit be nem tartjuk. S figyeljük meg a hatókörét is: a meghallgatás Isten részéről garantált, a megbocsátás bizonyos és a gyógyulás elérhető a hit számára.

„Én is meghallgatom őket a mennyből, megbocsátom bűneiket, és megszabadítom földjüket” (2Krn7:14). Nincs időnk senkire, aki azt a kérdést vetné fel, hogy ez az igevers a „föld” megszabadítására [meggyógyítására] vonatkozik, nem a testeinkre. De néhányan, akik úgy vélik, hogy ennek a versnek az alapelvei a személyes bajok esetére is vonatkoznak, felteszik a kérdést: Akkor hát úgy kell értenünk, hogy ahol Isten átmeneti ítélettel sújtotta a népét, ők pedig teljesítették az általa itt megszabott feltételeket, ott Ő minden egyes esetben felfüggeszti az ítéletet, s megadja az azonnali és teljes gyógyulást? Ó, ennek a kérdésnek a feltételei túllépik ennek az ígéretnek a feltételeit: a 2Krn7:14 sem azt nem mondja, hogy „azonnal,” sem azt, hogy „teljesen”. De nem is nem szabad erre a konkrét igeversre korlátozódni, amikor az isteni gyógyításon elmélkedünk. Például, azt olvassuk, hogy a jerikóiak felkeresték Elizeust a földjük miatt, ezt mondva: „a vize ártalmas, és a föld gyümölcsét meg nem érleli” (2Kir2.19). S látjuk, hogy a próféta ezt mondta nekik: „És monda: Hozzatok nékem egy új csészét, és tegyetek sót belé. És elhozzák neki. Ő pedig kiment a forráshoz, és bele veté a sót, és monda: Ezt mondja az Úr: Meggyógyítottam e vizeket; nem származik ezután azokból halál és időtlen termés.” (2Kir2:20- 21).

Isten meggyógyíthatta volna a vizeket mindennemű só nélkül, ahogyan édessé tehetné volna a keserű vizet Márában anélkül, hogy megparancsolta volna Mózesnek: vessen bele egy bizonyos fát (2Móz15:23-25). Az Úrnak néha tetszik eszközöket használni, máskor pedig eltekinteni ezektől: itt ugyanúgy gyakorolja a szuverenitását, mint bárhol máshol. Talán valaki azt mondja: ez összetettebbé, s ezzel összezavaróbbá teszi a témát. Kétségtelenül, és lehet, hogy Isten így is akarta. A természeti ember azt akarja, hogy minden sima és könnyű legyen a számára. De Isten útja az emberi büszkeség beszennyezése, az elégtelen mivoltunk megéreztetése, a térdre kényszerítésünk. Isten azt szeretné, ha Előtte gyakorolnák a szívünket, s ahelyett, hogy azt feltételeznénk, hogy most ugyanúgy kell cselekednünk, mint egy hasonló helyzetben korábban tettük, Őré kell néznünk útmutatásért és irányításért. „Csak Istenben nyugodjál meg lelkem, mert tőle van reménységem.” (Zsolt62:6)

Isten szuverén és nem cselekszik egyformán, s mi egyszerre vagyunk a felelős ügynökei és teljesen Tőle függők. Ezért nem szabad sem irracionálisan, sem vakmerően cselekednünk. Ő nem mindig sújtotta Izrael földjét szárazsággal vagy járvánnyal, amikor kiváltották a nemtetszését, s a keresztyén testét sem mindig bántja, ha ő visszacsúszik vagy elhagyja a szentség útját. S amikor Isten ráhozta az ítéletét Izrael földjére, nem mindig távolította el azonnal a csapását, amikor megvallották a bűneiket és megreformálták a viselkedésüket. S nem távolítja el minden esetben a betegséget sem, amikor a meggyötört elismerni a hibáját és teszi az „első cselekedeteit” (Jel2:19). S ahogyan arra már rámutattunk, amikor Istennek tetszett meggyógyítani Izrael földjét, az néha a saját Maga által kijelölt eszközök megáldásával történt, máskor pedig bárminemű eszköz használata nélkül. Így van ez akkor is, amikor meggyógyítja a testünket. Az egyik vak látását Krisztus azonnal helyreállította, de a másik esetben másodszor is rátette a kezeit a szemére, mielőtt ő teljesen helyreállt volna (Mk8:22-25).

Valaki ezt mondja: mindez nagyon zűrzavarosnak látszik és nem vezet engem sehova. A testi elme számára ez kétségtelenül igaz. De mi Isten kipróbált gyermeke számára írunk, nem azoknak, akik szeretnék a szív mindennemű gyakoroltatását megúszni, mint azok a betegek, akik csak receptért mennek az orvoshoz, hogy ne kelljen mást csinálniuk, mint a receptet átadni a patikusnak, hogy készítse el. Ahogyan korábban már utaltunk rá, a gyengélkedő keresztyén első dolga megkérdezni a betegsége okát: fakadjon az meggondolatlanságból vagy mértéktelenségből, vagy Isten büntetése az a törvénye valamilyen megszegéséért vagy bármi más oka van annak, mert a bajok néha a finomítás és a megmetszés, semmint a helyesbítés végett sújtják a szenteket, hogy megteremhessék a lelki gyümölcsök legkiválóbbjait. Azaz, a

hívónek, aki világossághoz szeretne jutni a helyzetével kapcsolatban, várnia kell az Úrra és ezt kell kérnie: „add tudtomra, miért perlesz velem?!” (Jób10:2)

Ha az Úr megmutatta, hogy a betegség az Ő nemtetszésének jele, amiért valamilyen gonosz utat jártunk, akkor a további utunk világos: a 2Krn7:14 követelményei szerint kell viselkednünk. S ha ezt megettük, akkor hogyan tovább? Tegyük a magunkévá az ígétét, de szelíden, és ne öntelten. Miután kijavítottuk a hibát Isten előtt, és Ő meghallgatott, hivatkozzunk az Ő Ígétére. Mondjuk: Uram, igyekeztem megalázkodni, imádkozni és a Te arcodat keresni, megtagadni a gonosz útjaimat, biztosíts hát engem arról, hogy meg fogsz bocsátani és meg fogsz gyógyítani úgy, ahogyan mondtad. S Uram, én csak egy szegény, tudatlan teremtmény vagyok és nem ismerem a gondolataidat: mit akarsz, hogy cselekedjek? Tetszik Neked a helyreállító kezdet pont most rám helyezni? Ha így van, akkor add, hogy teljes szívvel bízzak benned – vagy azt szeretnéd, hogy használjak valamilyen eszközöket? Ha igen, kérlek, irányítsd kegyesen az elmémet és a kezemet azokhoz, és add, hogy Rád számítva tedd ezeket hatékonyakká a számomra úgy, hogy Benned bízzak, és ne azokban, hogy minden dicsőség a Tiéd lehessen.

5. A Mt9:29 helyénvalósága

A „Legyen néktek a ti hitetek szerint.” (Mt9:29) a leginkább helyénvaló a mostani vizsgálódásunkhoz. Isten elkötelezte magát, hogy tiszteletben tartja a hitet, valahol csak rábukkan: soha nem hagyja cserben azokat, akik teljes szívvel bíznak Benne. Nem, még akkor sem, ha arra számítanak, hogy csodát fog tenni, mint arról sokan bizonyosságot tehetnek. De milyen „hitről” van itt szó? Arról, ami Isten biztos Ígétjén alapszik. Az, ami ebből a két fő elemből áll: várakozásból és behódolásból. Vannak, akik azt feltételezik, hogy ez a kettő egymást felforgató, hogy a „ne az én akaratom legyen meg, hanem a Tiéd” hozzáállás a valódi várakozást lehetetlenné teszi. Ez azonban tévedés abból a téves elképzelésből kiindulva, hogy miből áll a lelki várakozás. Mondjuk ki először is azt, hogy ahol nem az őszinte beletörődés az első, ott nem lehet valódi várakozás sem. A lelki behódolás az ügyemnek az Úr elé terjesztése és az Ő megkérése arra, hogy foglalkozzon vele úgy, ahogyan a legjobbnak látja. Ha pedig én az Ő bölcsességére és jóságára számítok, az a hit várakozása – nem annak a várása, hogy megadja azt, amire a testi természetem vágyakozik, hanem hogy megadja azt, ami a legjobban szolgálja az Ő dicsőségét és a legjobb a számomra is – minden más nem hit, hanem vélekedés.

Egyes testi gyengeségeket az ördög hoz létre, valószínűleg többet is, mint azt általánosan feltételezik. Jób fekélyeit ő okozta, s Ábrahám leányáról is ezt olvassuk: „kit a Sátán megköztözt ímé tizenhatsz esztendeje” (Lk13:16). Természetesen sem az Úrnak, sem a gyermekének nem dicsőség, hogy az egyiküket legyőzte az ellenség. Nem is kell, hogy így legyen, mert meg van írva: „álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek” (Jak4:8), amihez hozzá kell tennünk, hogy „álljatok ellen, erősek lévén a hitben” (1Pt5:9). Sok-sok éve történt, hogy egy bizonyos városi gyülekezetben kellett prédikálnom, és a szolgálat előtt néhány órával hirtelen erős meghülés tört rám és magasra szökött a lázam. A velem levő barátok arra ösztökéltek, hogy mondjuk le az összejevetelt és telefonáljunk helyettesítő igehirdetőért, mert hosszú út állt előttünk a szakadó esőben. De felfogtuk, hogy a Sátán akadályoz és a Mesterünk kezébe tettük magunkat, arra számítva, hogy megvéd minden bajtól. Ő meg is tette és másnap reggelre teljesen rendbe jöttem. Más alkalommal pedig elvesztettem a hangomat és csak rekedten tudtam suttogni, de bíztam az Úrban, hogy besegít, s másfél órán keresztül prédikáltam mindennemű kényelmetlenség nélkül, miközben könnyen hallottak a nagy épületnek még a legtávolabbi sarkaiban is. De amint elhagytam a szószéket, újra nem egyáltalán voltam képes beszélni. Nem. Ő soha nem hagyja cserben azokat, akik Benne bíznak.

A téma sokoldalú, és sok mindent ki kell hagyni. Világos, hogy sok keresztyén a kiváltságainál alacsonyabb szinten él ebben a dologban. „Jahve-Rafa” („az Úr a te gyógyítód”,

2Móz15:26) ugyanúgy az egyike a tituluszainak, mint a „Jahve-Cidkenu” (az Úr a mi igazságunk”, Jer23:6), de mégis milye kevesen számítanak Rá ebben a minőségében, jobban bízva az emberi orvosokban és az orvosságaikban. Még kevesebben tudnak bármit arról, hogyan kell bízni az Úrban a testet illetően (1Kor6:13). Meg van írva: „a hitből való imádság megtartja a beteget” (Jak5:15), de a hit gyakorlása nem pusztán az akarati erőfeszítés dolga. A kötelességünk ezt imádkozni „Uram, növelj a hitünket”, de az az ima nem lesz megválaszolva, amíg ne használjuk azt, amink már van (Lk8:18). Általánosságban szólva, amikor a betegség megakadályozza a kötelesség teljesítését, a mi kiváltságunk számítani az Úrra, hogy Ő majd eltávolítja az akadályt.

Itt meg kell mondanunk, hogy távolról sem állítjuk, hogy mindazok, akik anyagi orvosságokhoz folyamodnak, az Úrtól származó legjobbat mulasztják el, bár sok esetben valószínűleg ez a helyzet. S azt sem akarjuk állítani, hogy az Úr mindig kész meggyógyítani, ha bízunk Benne. Inkább az az Ő akarata, hogy egyesek „a tűzben” dicsőítsék Őt (Ézs20:15, Károlinál: „keleten” – *a ford.*). Isten angyalt küldött Péter kiszabadítására a börtönből, de engedte, hogy Istvánt halálra kövezzék. Egyes növények a hőségben fejlődnek a legjobban, míg a páfrányok az árnyékban virágznak. Bizonyos kegyelmi ajándékok, mint a buzgalom és a bátorság, a csatamezőn gyakorolhatók, míg a szelídség és a türelem a szenvedés során fejlődnek. Isten nem akarja, hogy sokan tegyék azt, amit George Müller tett, ezért nem ad hitet hozzá, s akik utánózzák, belebuknak. Minden egyes keresztyén kötelességét és kiváltságát a „Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízál benne, majd ő teljesíti.” (Zsolt37:5) határozza meg. Mit teljesít? az Ő útját, a legjobb utat, bár az lehet pont az ellentéte annak, amit te akarsz. Bíz Rá az ügyedet bizalommal. s enged, hogy Ő döntse el, mi lesz leginkább az Ő dicsőségére. Ha a betegség tartósan bizonyul, könyörögj Istennek, hogy szentelje azt meg neked.

6. Függelék a Jak5:14-16-hoz

Egy sor barátunk, akik értékelték a legutóbbi cikkeinket a témában, írtak nekünk, kifejezve az óhajukat, hogy írjunk párt szót a Jak5:14-16-ról. Kissé bártortalanul válaszolunk a kérésükre, mert nem vagyunk biztosak a saját gondolatainkban sem a magyarázatot, sem az alkalmazást illetően. Ez az az igeszakasz, ami sokáig adott alkalmat ellentmondásokra és a vitákra, s akik ezekben részt vettek, rájöttek, hogy – amint az gyakorta lenni szokott – egyszerűbb volt cáfolni az ellenfeleik érveit, mintsem megfogalmazni a saját tulajdon álláspontjukat. Amikor bizonytalanok vagyunk a Szentírás jelentését illetően, akkor rendszerint csendben maradunk, de ebben az esetben felsoroljuk a már közszájon forgó vezető nézeteket és elmondjuk, miképpen érzünk ezekkel kapcsolatosan.

Először is a katolikusok azt állítják, hogy ez a „megkenés olajjal” állandó rendelkezés az egyházban, s a Jak5:14-16 a fő igeszakasz, amire hivatkoznak az „utolsó kenet” dogmájuk és gyakorlatuk altámasztása végett. De itt is, mint mindenütt máshol a pápisták szembe mennek a Szentírással, mert ahelyett, hogy a beteget a gyógyító rendelkezés során kennék meg, azt csak azoknak szolgálatják ki, kik már a halál küszöbén állnak. Nem vonakodunk elítélni képmutató szemfényvesztésként a romlottságukat. A „kenetnek” amit használnak balzsammal kevert olíva olajnak kell lennie, amit egy püspök szentelt mag, akinek kilencszer kell térdet hajtani, háromszor mondva: „Ave sanctum oleum” (Üdvözlégyszent olaj), majd háromszor „Ave sanctum crisma” (Üdvözlégyszent kenet), majd háromszor „Ave sanctum Balsamum” (Üdvözlégyszent balzsam). A megkent testrészek a szemek, a fülek, az orr, a száj, a végtagok esetében a vesék és a lábak, nőknél a köldök. Ennek célja a bűn maradványinak kiűzése és a lélek felkészítése az összecsapásra a gonosz erővel a halál pillanatában. Elég csak megemlíteni ezeket a dolgokat ahhoz, hogy felfedjük az abszurditásukat.

Másodszor, a reformátusok és a puritánok által általánosan elfogadott álláspont az, hogy a beteg olajjal történő megkenése nem sákramentumnak volt szánva, mert abból kettő létezik:

a keresztség és az úrvacsora. Rámutattak, hogy ez nagyon távol állt attól, semhogy állandó rendelkezés lenne, mert maguk az apostolok is csak ritkán használtak olajat a betegek gyógyításához: ők gyógyítottak érintéssel (Csel3:7), az árnyékukkal (Csel5:15), keszkenővel (Csel19:12), kézrátétellel (Csel28:8), kimondott szóval (Csel9:34). S nem is tűnik úgy, hogy meg volt engedve nekik ennek az ajándéknak a válogatás nélküli használata. Nem, még a számukra kedves, Krisztusban testvéreik között sem. Hiszen akkor miért hagyta hátra Pál Trófimust betegen Milétumban (2Tim4:20), vagy bánkódott oly sokat Epafróditus betegsége miatt (Fil2:27)? Isten ebben is gyakorolta a szuverenitását. Sőt, mi több, ez a természetfeletti ajándék csak rövid ideig tartott: „A gyógyítás kegyelme azonban eltűnt a többi csodálatos erőhöz hasonlóan, amit az Úrnak csak egy ideg tetszett megmutatni, hogy az evangélium hatalmát, ami akkor új volt, örökre a csodálat tárgyává tegye” (Kálvin)

Az apostoli korszakban működő „karizmaták” vagy természetfeletti ajándékok listája az 1Kor12-ben található: „Egynek hit ugyanazon Lélek által; másnak pedig gyógyítás ajándékai azon egy Lélek által; Némelyiknek csodatévő erőknél munkái; némelyiknek meg prófétálás; némelyiknek pedig lelkeknek megítélése; másoknak nyelvek nemei; másnak pedig nyelvek magyarázása” (1Kor12:9-10). Ezek főleg a keresztyénség hitelesítését és annak megerősítését szolgálták a pogány országokban. A céljuk tehát csak átmeneti volt, és amint a Szentírás kánonja lezárult, vissza lettek vonva. Ahogyan az 1Kor13 világosan utal rá, „de legyenek bár jövőmondások (ihletett üzenetek Istentől), eltöröltetnek (nem lesznek többé); vagy akár nyelvek, megszűnnek; vagy akár (természetfeletti) ismeret, eltöröltetik” (1Kor12:8). az volt Matthew Henry, Thomas Manton, John Owen, s valójában majd minden puritán hittudós nézete, hogy a Jak5:14-15 a természetfeletti ajándékok egyikének használatára utal, amit az egyház csak az első században élvezett.

A fő, ennek az állításnak az alátámasztása végett felhozott érvek között vannak az alábbiak. Először is az „olajjal megkenés” világosan a Mk6:13-ra tekint vissza, ahol azt olvassuk a tizenkettőtől, hogy „olajjal sok beteget megkennek és meggyógyítanak vala”. Másodszor, a gyógyítás pozitív ígérete látszólag feltétel nélküli és egyetemes, mert mintha nem lettek volna se kivételek, sem kudarcos esetek. Harmadszor, a „gyógyítás” természetesen az egyik volt az 1Kor12-ben felsorolt csodálatos ajándékok közül. Ráadásul aligha tűnik valószínűnek, hogy az itt említett „hit” közönséges hit lenne: bár azt, hogy ez a hit a fajtájában, vagy csak a mértékében különbözött, nem könnyű eldönteni. Létezett a „csodák hite” – vagy a megtételüké vagy a rájuk való várakozása azok részéről, akik a kedvezményezettjei voltak neki, mint az a Mt21:24-ből, a Mk11:24-ből és az 1Kor13:2-ből világosan kiderül. A „megkenést olajjal”, miután imádkoztak a beteg felett úgy tekintették, mint a gyógyulása vagy felépülése pecsétjét vagy zálogját.

Viszont találunk olyan nagyon tanult embert és ügyes igemagyarázót, mint Thomas Goodwin (1600-1680), aki az ellenkezőjéhez ragaszkodik. Ő mutatott rá, hogy először is, a Jak5:14 teljesen különbözik a Mk6:13-tól, mert itt a kenet olaja kapcsolódik az imádsághoz, míg ott az ima nincs megemlítve, csak a csodálatos ajándék. Másodszor, az elküldendőket nem úgy említi, mint a különleges ajándékkal megáldottakat, hanem mint a „véneket”, és semmi nem mutat arra, hogy ők is rendelkeztek azzal az ajándékkal. A „vének” az állandó hivatalnokok voltak, akiknek ezt folytatniuk kellett. Harmadszor, a gyógyítandók „betegek” vagy gyengék voltak, de a rendkívüli gyógyítás tovább is ment – kiterjedt a vakokra, a süketekre és a némákra, sőt a hitetlenekre is ahelyett, hogy az egyház tagjaira korlátozódott volna: v. ö. 1Kor14:22. Negyedszer a megparancsolt eszközök: az olaj és az ima minden egyes esetben miközben a gyógyítás rendkívüli ajándéka nem volt így bekorlátozva, hanem gyakorta történt meg mindennemű eszköz nélkül is, pusztán a kimondott szavakkal.

Harmadszor, több mint egy évszázaddal ezelőtt egy bizonyos Edward Irving, a „Katolikus Apostoli Egyház” alapítója előhozakodott azzal az elmélettel, hogy a természetfeletti ajándékok, amik léteztek az első században a korai egyházban, a tagok

hitetlenséges és testisége miatt vesztek el, s ha volna visszatérés a primitív rendhez és tisztasághoz, akkor ismét hozzáférhetővé válnának. Ennek megfelelően jelölt ki „apostolokat”, „prófétákat” és „evangélistákat”. Ezek azt állították, hogy beszélnek nyelveken, prófétálnak, magyaráznak és csodákat tesznek. Szerintünk kevés kétség férhet hozzá, hogy ezt a mozgalmat a sátán ihlette, s valószínűleg bizonyos mennyiségű abnormális tünet is kapcsolódott hozzá, bár ezek közül sokat meg lehetett magyarázni a magas idegi feszültség és a hisztéria fennállásával. Irving elméletét némi módosítással és némi kiegészítéssel népszerűsítette és terjesztette a mostani úgynevezett „pünkösdi mozgalom”, ahol az érthetetlen fecsegést és a hipnózissal egybekötött autoszugesztívot nevezik „nyelveken szólásnak” és „hitgyógyításnak”. Ennek sok rajongója és rászédettje igyekszik végrehajtani a Jak5:14-ben foglaltakat, de nagyon csekély és nem kielégítő eredménnyel.

Negyedik a diszpenzácionalisták groteszk elképzelése. Létezik az embereknek egy osztálya, akik rendkívül megvilágosodottként pózolnak, s „az Igazság Ígéje helyes hasogatásának” látszatával önkényesen osztják fel a Szentírást, kijelentve, hogy „ez nem nekünk szól”, „ez nem tartozik a kegyelem mostani korszakához”, „ez a nagy nyomorúság időszakára vonatkozik”, „ez majd az ezeréves királyság alatt fog beteljesedni”. Miután Jakab levele ezekkel a szavakkal kezdődik: „az elszórtan levő tizenkét nemzetségnek; üdvözetemet”, Isten gyermekeinek ezek a rablói kijelentik, hogy ez a levél „teljességgel zsidó”. Ugyanígy okoskodhatnának akkor, hogy Pál első levele csak a pápistáknak szól, mert abban meg ezt olvassuk: „mindeneknek, a kik Rómában vagytok” (Rm1:7). Jakab levele az összes „szeretett atyámfiaiának”, minden újjászületett léleknek szól (Jak1:16, 18). Biztosan szembeszökő, hogy a mopsz vizsgált igeszakaszunk (Jak5:14-16) pontosan a Jóbra (egy pogányra), aki türelemmel tűrte a bajait és az Urat „igen irgalmasnak és könyörületesnek” találta (Jak5:11), valamint az Illésre történő utalás között van, akit „hosszán hasonló természetű”, de imádságban mégis nagy emberként ír le – mintha a Lélek előre látta és cáfolta volna meg ezt az örült elképzelést.

Nos, ahol ennyire széleskörű magyarázatokat adnak egy igeszakaszra, ott az igazság rendszerint két szélsőség között húzódik meg, s hitünk szerint itt is ez a helyzet. Nagyon idegenkedünk attól, hogy ezt az igeszakaszt idejétmúltnak tekintsük, ami valami olyasmire utal, ami csak az apostoli korszakhoz tartozott, de egyáltalán nem vonatkozik ránk. Amikor az „olajjal való megkenetés” pápista paródiájára utalt, Thomas Goodwin ezt mondta: „A református egyházak, látva, hogy ilyen sákramentum nem létezhet, s ezért szükségszerűen annak elferdítése volt, joggal utasították el, csak az elutasítással (mint más dolgok esetében is) túl messzire mentek, még azt is tagadva, hogy használata a beteg helyreállításában az ígéret pecsétje, s meghatározatlan eszköz annak az áldásnak a közvetítésére, amire Isten könyörületesen kijelölte.” Erőteljesen hajlunk az egyetértésre ezzel a kiváló puritánnal, tudniillik, hogy a reformációból kinőtt egyházak túl messzire mentek, amikor félretették ez az igeszakaszt, mint olyan isteni rendelkezést tartalmazót, amit az evangéliumi egyházaknak az egész keresztyén korszakban követniük kell. Az efféle átfogó következtetés minősítésre szorul.

A megoldásra váró kérdés a következő: meddig és mely pontokon kell ezt a minősítést elvégezni? Személyesen abban hiszünk, hogy az igeszakasz általános alapelve és ígérete minden nemzedék számára megáll – kivéve a nagy lelki hanyatlások és pangás időszakait. Normális időkben a szent kiváltsága – amikor komolyan beteg vagy nagy fájdalmai vannak, nem minden könnyű alkalommal – hogy a helyi gyülekezet „véneiért” (pásztoraiért, szolgálóiért) küldjön, ahová tartozik, mert azok, akik az Isten Ígését hirdetik neki, bizonyára a legalkalmasabbak arra, hogy az ügyét Ő elé terjesszék, v. ö. Jób42:8. Ők imádkozzanak felette, ajánlják őt Isten kegyelmébe és kérjenek felépülést neki, ha az Isten akarátának megfelelő: az, hogy „a megkenés olajjal” társul-e az imádsághoz vagy nem, részletkérdés, amit nem akarunk dogmává merevíteni, de ahol a beteg kéri, ott eleget kell a kérésnek tenni. Az olaj fajtája nincs megadva, de a legvalószínűbb, hogy az első században olívaolajat használtak erre a célra.

Rá kell mutatni, hogy Isten ama ígéretei, ami a mulandó és örökkévaló kegyelmi ajándékokra vonatkoznak, teljesen eltérnek a lelki és örökkévaló dolgokra vonatkozó ígéretektől. mivel az előbbiek általánosak és határozatlanok, s nem feltétlenek és abszolútok, mint az utóbbiak közül sok. Ezért mivel Isten fenntartja Magának a szabadságot, hogy ezeket akkor és úgy váltsa a javára annak, akinek akarja, ezért nekünk az Ő szuverén jótetszése előtt teljes mértékben meghajolva kell kérnünk. Ezt szemléltetendő: ha elindulok egy utazásra, akkor arra kérem Istent, hogy őrizzen meg minden bajtól és veszélytől, ha ez az Ő szent akarata (Rm1:10), de nem teszek efféle kikötést, amikor arra kérem Őt, hogy szabadítson meg engem azoktól, akik a lelkemet támadják (2Tim4:18). Azaz, a „hit imája” itt nem egy határozott várakozás arra nézve, hogy Isten meg fog gyógyítani, hanem egy békés bizonyosság, hogy Ő majd megteszi, ami leginkább szolgálja az Ő dicsőségét és jó a betegnek. Az, hogy a Jak5:16-ben szereplő ígéret határozatlan és nem abszolút, az alábbi megfontolásból világos: ha nem így lenne, akkor folytonosan követelhetné az ígéret beteljesítését és soha nem halna meg – az „és HA bűnt követett is el” tovább erősíti annak határozatlanságát, amit itt vizsgálunk.

Egyesek valószínűleg megfogalmazznak egy ellenvetést az utolsó bekezdésekkel elhangzottakkal szemben, miszerint a hitnek alapra van szüksége, amin megállhat és az pedig nem más, mint Isten Ígéje. Ha tehát itt nincs határozott ígéret, amit meg lehet ragadni és amivel elő lehet hozakodni Isten előtt, akkor a „hit imája” lehetetlen, mert nincs bizonyosság arra, hogy a beteg meggyógyul. Ez nagyon valószínűnek és kegyesnek hangozhat, de mégis téves. Létezik a bizalom és a behódolás hite, valamint a várakozás hite. Nincs magasztosabb, erősebb, nagyobb hit annál, mintha valaki annyira meg van győződve Isten bölcsességéről és jóságáról, hogy Isten elé tárja az ügyét és ezt mondja: „Tégy úgy, ahogyan jónak látod”. Mindig segít, ha fel tudunk mutatni egy ígéretet, de Isten nagyobb, mint az összes ígéretei, így mikor valamilyen speciális szükségletet vagy veszélyt nem fed le valamelyik konkrét ígéret, akkor a hit számíthat magának Istennek a könyörületére és hatalmára – ez az, amit Ábrahám tett: Zsid11:19!

Személyesen nagyon félünk attól, hogy nagyon kevés „vén” maradt a Földön, akiknek a kiküldése bármi jóval járna egy veszélyhelyzetben: csak azoknak lesz hasznos, akik közel élnek Istenhez és erős a hitük. Ez a „kis dolgok” napja, mindazonáltal az Úr változatlan marad és kész erősnek mutatkozni azok oldalán, akik becsületesen járnak. Még ha nincsenek is lelki vének, Isten akkor is elérhető: keresd Őt, és ha Ő megadja neked a „hit imáját”, akkor a gyógyulás biztos vagy természetes eszközökkel, vagy természetfeletti beavatkozással. „Az Úr kétségtelenül jelen van a népénél, hogy segítse őket minden korban, s amikor szükséges, ugyanúgy meggyógyítja a betegségeiket, mint tette azt a régi időkben. De nem mutatja azokat a csodatévő erőket vagy osztogatja azokat az apostolok keze által tett csodákat, mert az az ajándék csak átmeneti volt.” (Kálvin)

„Valljátok meg bűneiteket egymásnak és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok” (Jak5:16). Itt az igeszakaszunk hatóköre kiszélesedik: a 13. versben a szenvedőnek vagy megpróbáltként önmagáért kell imádkoznia, a Jak5:14-ben a szolgálóknak kell imádkozni azért, aki komolyan beteg, most pedig a keresztyén testvéreknek kell egymásért imádkozniuk. De először azt a parancsot kapják, hogy vallják meg a vétkeiket egymásnak, ami nem jelenti a szívük titkainak feltárását vagy a testvérek megismertetését azzal, ami egyedül csak Isten fülébe való, hanem azokról az esetekről van szó, amikor megkísértették vagy megbántották egymást, vagy ugyanazzal a gáztettel értettek egyet – például a pletykálkodással. Ezeknek az elhidegülés és elidegenedést okozó hibáknak a kölcsönös beismerése, egymás buzdítása a megtérésre ugyanezért támogatja az imádkozás és a testvériség lelkületét. A „gyógyítás” itt szintén tágabb értelmű, elsődlegesen a lélek gyógyulására utal (Zsolt41:5) és a törésekre (Zsid12:13), mert ez a kifejezés használatos az 1Pt2:24-ben is, de emellett még magában foglalja a fizikai fenyítések eltávolítását is.

Megjegyzések zárásképpen

Néhány rövid megjegyzés a szakasz lezárásához.

1. A személyes imát (Jak5:13) a szolgálói (Jak5:14) és a szociális (Jak5:16) előtt parancsolja meg: az egyén felelősségét nem lehet félreállítani.
2. Isten nem közömbös a népe betegeskedése iránt (Jak5:14), hanem ugyanúgy gondoskodik a testükről is, mint a lelkükről.
3. Vajon a szolgálóknak nem szabad meglátogatni a beteget és imádkozni felette ahelyett, hogy megvárják, amíg értük küldetnek (Jak5:14)?
4. Ha senki másnak, csak a „véneknek” (a szolgálóknak) kellett olajjal megkenni a beteget, akkor biztos, hogy egyedül ők jogosultak kiszolgáltatni a keresztséget és az úrvacsorát!
5. Az összes betegség nem a bűn miatt van, különben a „ha” a Jak5:15-ben értelmetlen volna.
6. Isten azonban néha mégis fizikai büntetéssel sújt, amint azt a „ha” mutatja.
7. A kölcsönös megvallás a Jak5:16-ban cáfolja a „fűlbegyónás” pópista tévelygését, mert a pap nem vallja meg a bűneit azoknak, akik feltárják előttük a lelkük titkait!